

הפרקליטה

נגד נשיא המדינה

תזכרו את השם: עורכת הדין באומהורן • התובעת שהכניסה לכלא את אלי פיחשטיין שרצח את בתו הודיה צפויה להופיע בבית המשפט ולנהל את התיק נגד משה קצב • פרקליט מחוז ירושלים עורך דין אלי אברבנאל, שהיה התובע במשפטו של השר לשעבר יצחק מרדכי, יפקח מלמעלה • "יש דמיון רב בין פרשות מרדכי וקצב", אומר גורם משפטי, "אבל הפרשה הנוכחית חמורה ומביכה הרבה יותר" • גלגוליו של כתב אישום

שני מזרחי

צילום: פלאש 90

"הוא מטובי הפרקליטים בארץ, מהמנוסים והמיומנים שיש. אחר מהבולטים במערכת כזו כות ישרו, הגינותו ונועם הליכותיו", אומר פרקליט מחוז ירושלים לשעבר עורך הדין משה לדור על אברבנאל. ויש לאברבנאל יתרון נוסף: הוא זה שניהל את התביעה נגד שר הביטחון לשעבר יצחק מרדכי, שהודשע בשנת 2001 בהטרדה מינית של שתי נשים.

"עורך דין אברבנאל הוא פרקליט מיומן המגן טה בטיפול בחומרים מורכבים שכאלה. אם זוגש כתב אישום נגד קצב, הוא ועורכת הדין באומהורן הם המתאימים ביותר לנהל ולהופיע בתיק רגיש ומורכב כזה", אומר עורך דין לדור. גיסיו של אברבנאל בתיקים קודמים ומיומנותו הביאו אותו לכדי הבנה כי חומר הראיות שכירי התביעה אינו מספיק לצורך הרשעת הנשיא באונס המתלוננת א' הראשונה.

הפור נפל

בתום ישיבות ארוכות נפל הפוח היועץ המשפטי טי לממשלה החליט להעמיד את קצב לדין בעבירת אינוס של א' ממשרד התיירות, בנוסף לשורת עבירות חמורות נגד שלוש מתלוננות נוספות שעבדו בכפופות אליו. מוזו מסר את ההודעה הרשמית לסגנוניו של נשיא המדינה עורכי הדין פרופ' דוד ליבאי וציון אמיה, והרגיש בפניהם כי הגשת כתב האישום כפופה לשימוע שיערך לקצב בפני היועץ. צוות התביעה השתכנע כי אף על פי שהמתלוננת המרכזית א' מבית הנשיא לא נתנה את הסכמתה לקיום יחסי מין עם קצב, אין אפשרות להאשים אותו באינוס. לכן במקרה שלה הוחלט להאשים את קצב בעבירות של בעילה אסורה בה סכמה שהושגה תוך ניצול מרות, מעשים מגונים

בדרך לכית המשפט. עורכת הדין באומהורן

עם סיום החקירה העבירה פרקליטות מחוז ירושלים חוות דעת מפורטת לפרקליט המדינה עורך הדין ערן שגרה. חוות הדעת נבחנה אצל שגרה, וכנהוג בחקירות נגד אישי ציבור בכירים הועברה להכרעתו של היועץ המשפטי לממשלה מני מוזו. היועץ החל בסדרה של דיונים עם בכירי הפיקוליות, ובראשם פרקליט המדינה שגרה, פרקליט מחוז ירושלים עורך הדין אלי אברבנאל וראש צוות התביעה מטעם פרקליטות המחוז עורכת הדין אירית באומהורן.

הפרקליטים החלו לבדוק את חומר הראיות כדי לקבוע אם ניתן לבסס על פיו הרשעה בעבירות שעליהן המליצה המשטרה. כבר בדיונים הראשוניים של צוות התביעה היה ברור לאן הרוח נושבת. "הבינו שאין מנוס מהחלטה על הגשת כתב אישום נגד קצב", סיפר מקורב לתיק. המחלוקת המשפטית הוערה בשלב מאוחר יותר, כשהיה צריך לקבוע באילו סעיפים בדיוק יואשם קצב ועל סמך אילו ראיות.

המחלוקת העיקרית נסבה סביב המתלוננת המרכזית א', שעברה כשעתו בית הנשיא. מוזו ושגרה העריכו כי על בסיס חומר הראיות ניתן להאשים את קצב באונס של שתי נשים: א' מבית הנשיא (המכונה "א' הראשונה") והמתלוננת א' שהיתה כפופה לקצב בהיותו שר התיירות ("א' השנייה"). אולם פרקליט המחוז עורך הדין אברבנאל התעקש שאין אפשרות להרשיע את קצב באונס א' הראשונה.

עורך דין אברבנאל, בן 47, נשוי ואב לשלוש, נולד, גדל והתחנך בירושלים. בשנת 1985 סיים את לימודי המשפטים באוניברסיטה העברית. הוא החל את ההתמחות בבית משפט השלום בירושלים, והמשיך אותה במחלקה הפלילית של פרקליטות מחוז ירושלים. את כל המסלול שלו עבר שם: ממתחם צעיר ועד פרקליט המחוז.

זה ממש כמו פאול", אמר לנו השיבוע גורם משפטי בכיר, "כמו מלאכת אריגה עדינה". הוא ביקש לתאר כך את המלאכה הסבוכה שעשו אנשי הפרקליטות במשך חודשים, נוכחים ימים ולילות בקלסרים עמוסי מסמכים, בוחנים כל עדות, בודקים כל טענה. עד שביום שלישי אחר הצהריים נחלצו לשעה קלה הפרקליטים מבין ערימות התיקים כדי לדווח לפרקליטיו של הנשיא משה קצב: הוחלט להגיש כתב אישום נגד מרש"כ, והוא יכלול גם את העבירה החמורה אונס.

עדיין לא הכל סגור. נשיא המדינה יזכה לשיימוע, שבו יוכלו עורכי דינו להציג את טיעוניהם בפני היועץ המשפטי לממשלה מני מוזו, בניסיון לשכנע אותו שהראיות קלושות, שהעדויות בעייתיות ומה לא. ואחר כך, כמובן, בית המשפט. אבל גם כך בפרקליטות המדינה ובפרקליטות מחוז ירושלים, האחראית לתיק קצב, סבורים שכל העניינים נבדקו שוב ושוב, וההחלטה שקיבל מוזו מבוססת על תשתית ראייתית מוצקה. אין זה סוד שבמהלך הדיונים היו חילוקי דעות בין אנשי הפיקוליות. לא כולם הסכימו על כל הסעיפים, אבל בסופו של דבר, כמו באותו פאול, הם משוכנעים שכל החתיכות נופלות למקומן.

הכל החל בחודש יולי. בתחילה, הרחק מעיניה הבודדות של התקשורת. המלחמה בלבנון, שפיצה בשבוע שבו התפוצצה פרשת הנשיא קצב, תפסה את הכותרות. ההשמצות ההרדיות, הלכודים כים והספינים המתניו עד להפסקת האש. אחריה הם פרצו במלוא עוזם. שלושה חודשים נמשכה החקירה, שהתנהלה בליווי צמוד של פרקליטות מחוז ירושלים. המלצת המשטרה היתה להעמיד את קצב לדין על שורה של עבירות מין חמורות בחמש מתלוננות. לגבי שתיים מהן המליצה המשטרה לייחס לנשיא המדינה עבירה של אינוס.

הכל החל בחודש יולי במישימתם של הנשיא והיועץ המשפטי לממשלה. קצב ומזוז במישיה ב-2005

המתג האלקטרוני של גבריאל. יתרה מכך, חזן טען כי לא נכח בהשתלמות לחברי הכנסת החד-שיים, ולכן לא היה בקיא בכל סדרי התצפעה. למי רות זאת הצליחה עורכת הדין באומהורן להוכיח את אשמתו. חזן ערער על ההחלטה להרשיעו, אך בית המשפט המחוזי בירושלים רחה את ערעורו. "עורכי הדין אברבנאל ובאומהורן נחשבים למומחים של ממש בתחום המשפט הפלילי כפרי קליטות", מעיד עורך הדין לדור, שמכיר את השיניים היטב. "תיק פלילי שיש בו מחלוקת עובדתית כמו במקרה הזה דורש מיומנות של פרקליט פלילי, ולשניהם יש את המיומנות ואת המומחיות". אבל עורכת הדין באומהורן מועמדת לתפקיד שופטת, והוועדה לבחירת שופטים כבר אישרה את מועמדותה. אם בעקבות השימוע יוחלט להיגיש כתב אישום נגד נשיא המדינה, יהיה עליה להחליט אם היא מסירה את מועמדותה ומתייצבת לנהל את התיק. בינתיים, אומר גורם ממשרד המי שפטים, אין לה מה למהר. יחלפו עוד שבועות עד השימוע, וגם הוועדה לבחירת שופטים לא מתכננת בקרוב. "עורכת הדין באומהורן לא אהבת את התקשורת, אבל מאמינה בעבודתה בפרקליטות ובשליחות הציבורית", אמר הגורם המשפטי. "לא ברור מה תהיה החלטתה ברגע האמת".

פרטים אפלים

גורמים המקורבים לתיק נזכרו השבוע בתיק אחר של עבירות מין, שגם במרכזו עמדה דמות פוליטית בכירה. פרשת ההטרדות המיניות של שר הביטחון לשעבר ואלוף במיל' יצחק מרדכי התפוצצה בחודש מרס 2000 בעקבות תלונה שהיגשה ש', עובדת ממשרד התחבורה.

המשך בעמוד 30

תיק וניש ומורכב. עורך הדין אברבנאל

תוך ניצול מרות, הטרדה מינית והתנכלות. למי רות זאת, מרגיש מקורב לצוות התביעה, "עדיין מדובר בכתב אישום חמור, קשה ומכביד". לאחר שיערך לקצב שימוע יתגלגל הכדור ממגרשם של מזוז ופרקליט המדינה שגור למי חזן ירושלים, מגרשו של עורך הדין אברבנאל. הוא עצמו לא יופיע בבית המשפט, אך יהיה אחראי להתוויית המדיניות בכל הנוגע לתיק. מי שתרי פיע בבית המשפט ותנהל את התביעה היא עורכת הדין אירית באומהורן, בת 47, מנהלת צוות כפי רקליטות המחוז. באומהורן, נשואה ואם לארבעה ילדים, היא בוגרת תואר ראשון ושני במשפטים מהאוניברסיטה העברית בירושלים. היא החלה את התמחותה בשנת 1986, תחילה בבית המשפט המי חזן בירושלים ואחר כך בפרקליטות המחוז. עורכת הדין באומהורן מנוסה בניהול הליכים הפליליים. בתחילת דרכה בפרקליטות המחוז ייצגה את המדינה בעיקר בתיקי אונס ועבירות מין חמורות. בשנים האחרונות עברה לעסוק בתיקי פשעים חמורים, ביניהם גם רצח הילדה הפי עוטה הודיה קדם ו"ל בידי אביה אלי פימסטיין. בתיק הזה לא היתה מחלוקת על ביצוע העבירה, אולם עורכת הדין באומהורן נאלצה להתמודד עם טענות לאי שפיות, שטען סנגורו של פימסטיין. בסופו של דבר הצליחה באומהורן להוכיח מעל לכל ספק סביר כי פימסטיין רצח את בתו - וכי היה מודע לכך.

היא שימשה כתובעת גם בתיקי שוחד ובתיקים ציבוריים שונים, בין היתר נגד חבר הכנסת לשי עבר יחיאל חזן מהליכוד, שהורשע בהצבעה כפוי לה במליאה. זה היה תיק לא פשוט: בידי התביעה לא היתה ראיה חותכת, כמו תצלום או עדות חרי משמעותית שחזן לחץ על המתג של שכנתו לספי סל במליאה חברת הכנסת לשעבר ענבל גבריאל. היתה רק עדות שלפיה חזן נראה מתכופף לכיוון

כבוד הנשיא

מזוז ושגור העריכו כי על בסיס חומר הראיות ניתן להאשים את קצב באונס של שתי נשים: אי חבית הנשיא ורא' ממשרד התיירות. אולם עורך הדין אברבנאל התעקש שאין אפשרות להרשיע את קצב באונס אי הראשונה

הפרקליטה נגד נשיא הנודינה

בירושלים.

כמו אז גם היום הפכה המתלוננת שהייתה ביאה לחשיפת הפרשה, זו שפתחה את תיבת פנדורה, לשחקנית משנה. א', עו"ד רשה בחודש יולי האחרון, הגישה תלונה על אונס ועל שורה של עבירות מין חמורות, ועמדה במוקד הסערה התקשורתית סביב קצב. לא פחות מעשר מתלוננות הלכו בעקבותיה. בסופו של דבר יואשם קצב (בכפוף לשימוע) באונס של מתלוננת אחת: א' השנייה, זו ממשרד התיירות. כאשר למתלוננת הראשונה יואשם קצב כאמור כי "בעל אותה בהסכמה שהושגה תוך ניצול יחסי המרות".

על אף הרמיון הרב אפשר לראות הבר"ים משמעותיים בין שתי הפרשות. ההבדל הראשון – והמשמעותי – הוא חומרת העבירות. הברל נוסף הוא דרך ההתמודדות של החשודים. מיד עם חשיפת הפרשה התפטר מרדכי מתפקידו כשר התחבורה מטעם מפלגת המרכז. הוא הסביר לציבור כי הוא עושה זאת כדי שיוכל להתייחס במלחמה על שמו הטוב. בעצת סגן גוריו לא ניהל מרדכי מסע הכפשה בתקשורת נגד המתלוננת. בנוסף לכך, תלוננות נגד מרדכי שחלה עליהן התיישנות לא הובאו בפני בית המשפט. בפרשת קצב יובאו בפני בית המשפט גם תלוננות שחלה עליהן התיישנות בעקבות תקדים של בית המשפט העליון בפרשת השחקן חגן גולדבלט. פסק הדין שניתן לאחרונה מאפשר להסתייע בעדויות שחלה עליהן התיישנות לצורך הוכחת דפוס התנהגות אצל הנאשם.

אכן, אומר הגורם המשפטי, לצד ההבדלים הללו קיים דמיון רב בין פרשות מרדכי וקצב. "אבל הפרשה הנוכחית", הוא אומר, "חמורה ומביכה הרבה יותר".

המשך מעמוד 9

"מיד עם הגשת התלונה החלה התקשורת להיות מוזנת בפרטים שונים", נזכר גורם משפטי. "תלוננות נוספות הגיעו לעיתונים ומשם למשטרה, בחורות נוספות אורזו אומץ ובאו להתלונן, ופרטים אפלים על אישיותו של מרדכי ועל התנהגותו צצו מעל פני השטח". לזכרו, המשפט השגור בפיהם של רוב המעורבים בפרשה היה: "כולם ידעו שהוא מתנהג ככה, פלא שרק עכשיו הדברים נחשפים".

הוא רק קו דמיון אחד בין שתי הפרשות שהסעירו את המדינה, כל אחת בתקופתה. גם בפרשת קצב הובילה א' המתלוננת הראשונה לשורה של מתלוננות נוספות, לשמועות, לפרטים אפלים מחייו, ואומר הגורם המשפטי, וחוזר לפרשה שמוכרת לו היטב: "בעקבות התלונה של ש' בפרשת מרדכי הצטברו תלוננות נוספות מתקופת שירותו הצבאי, שכבר חלה עליהן התיישנות. הרבה מהתלוננות הגיעו למשטרה, ותלוננות רבות נוצרו בעקבות מידע מודיעיני שהתקבל במשטרה והביא לאיתור מתלוננות נוספות".

בפרשת מרדכי התגבש לבסוף תיק חקירה המושתת על שלוש מתלוננות: ש', עובדת ממשרד התחבורה שעבדה בכפיפות למרדכי; א', קצינה ששירתה בכפיפות לו; ג', פעילת מרכז ליכוד שהיתה עימו בקשרי עבודה. כל יתר התלוננות נסגרו מחמת התיישנות. "המשטרה שחקרה את המתלוננת הראשונה ש' עמדה על הבעייתיות במהימנות גרסתה כבר מהתחלה", אומר הגורם המשפטי. הדבר הוביל את המשטרה לחפש מתלוננות נוספות ולעבות את התיק, כדי שאפשר יהיה לבסס "דפוס התנהגות" מסוים. לימים הורשע מרדכי בעבירות על חוק ההטרדה מינית שביצע נגד הקצינה א' ונגד ג'. בעבירות שיוחסו לו נגד המתלוננת הראשונה ש' הוא זוכה כבר בערכאה הראשונה בבית משפט שלום

shabat@maariv.co.il